

משורר ההתרפקות על המולדת

מנגינה יש בעולם, צלילים הבוקעים והנמוגים בחלל ורק האדם המחונו באוזן מוסיקלית קולט אותם, רושם אותם ברמיזו ומצרפם למנגינת נפש הפנימית.

וכל שר ושירו המיוחד כשל עץ פריה, וככל שנעמיק את פוח קליטנו וגו ונרד לעמקי תהויו והרזו כן נוסף לדלות את אוצרות השירה החבויה ב כל שפוליהם וקמטיהם ויש שאם נשטפים בורם הזמן, והנה שירה משתלבת במאורעות הימים כך לש מש כבואה נאמנה לאתגלוא לגרעיני היש הצבורים בחיינו. לשמור על הגחלת האיצרה בתוכה את האסר הנגלית, כי השירה היא המיכל של חווייתנו. והרצון להתעלות למציאות שניה.

רבו, איפוא, הטוענים לשירה אקטואלית, שמקורה ושרשה בתנועת ה זמן החולף, כי המשורר עלה ישמש את נשמת האומה, הוא שצריך להפיק ארון קשבה לרחשי תפילותיה, והיא שצריך לזעוק את שברה, כי המשורר הוא הפרח הקשור בסבורו במיתר-הש. ואם כי אין יוצרים שירה מתוך צו והזמנה, יש להתערות בקרקעיה ה נפש ולהעלות מתהומות התוו. את ה כאב הצובט, את העלבון הצורב ילד לזה את המנגינה הזורמת בעירקני ולבטא את השיר המפכה - כפה מלא ולא להתבצר בהיכלי שן, בנוסח ימי הביניים, או במבצעים אקרובטיים נר סח השירה האבסטרקטית הפלתי מוב גת.

דוד שמעוני הוא שהבין משמעותה של שירה זו, אתה נפתל ונאבק ותוא שזכה לכתר המשורר הארצישראלי בשירה העברית החדשה.

קירבה ודבקות זו לאדמה עליה הת רפף ובה נצמד, שימשה רקע נרחב להווייתו, וכנסים מרקיעות על לפה שירתו. ד. שמעוני גילה לנו את הנוף הארצישראלי, את הטבע, כי אף ה נאלה מודהית אצלו בדמות שדה רחב ידיים, שדה ללא גבולות, יש חוב מנר מר בדגניות תכלת, כי הוא רואה כריתה ברית חדשה בין ישראל לאר צו, ברית בין אדמה לאדם, כי זה עלגנו למולדת, כי בנשנו היה ספרע אותו.

אחי ללא רוחי של עם ללא רגב ליפי אדמה לטבע השגב.

עבור במשעולי שירתו האידיאלית, הפרושה כמרבד מגוון כרמים וברצ רים, בשדמותיה הסוריות: צא בעקי בוח החורשים המפלחים את שממה האדמה ועודריה, חס אוון לצלילי ה פעמון המאסף את הערב רב" מבני ליטא, אוקראינה, פולין ואשכנז, קבוץ גלויות בועיר אנסין ולאנקותיו בתוך הדממה - ותבין את קסמה של שיר תו, כי מי זה הנאנה כלילתו האם

זה יהיה הפתח המסובב עם גלי עבודתו בכפרים ושובה משנתו בדרך, שעלה לארץ ישראל ובנה לו בית חימר.

התולה את כל הקולר בחוסר מים בשכונה, או אולי זה נאנה החכם ה ישיש שבה לארץ בתקוה כי יזכה ויראה בגאולה - ועדיין שופר ה סדות לא נשמע?

שיותו של דוד שמעוני הצובה מ מראות הארץ אגב שלוב פרקי חיים תלוציים על פגומי בנין ועל תלמי שדה, בשיר "חלוצים" הוא מצויר סי פוסים שונים: הנה בן ליטא אשר עזב את ספסל הישיבה ונרד לקדש את חייו לגאולה הארץ, והנה דוקטור למשפטים מלייפציג אשר פרוסיה היא גאוותו וכתפי בובה - תורתו דיוקנאות חיים צצים, כל אחד ונעימתו המיוחדת, אשר כוחה הסמיר ניצה את פגעי הגורל, יבתוכם דוד שמעוני צף, עתים לוחם ונחשו ועתים יאיש את מאלכו.

"היורה" אחד משיריו היפים מתאר את שמחת בני כרכיאל על ברכת השמים - זו צהלה מבפנים בלב ה עומדים ומפסיקים משנתם ומחכים ל אות: אימתי ירד היורה, ושירתו זו אפית היא ומקיפה את התקופה החדשה, אולם המשורר אינו מסתפק בגילוי החדש, כי הטבע אשר נראה לעיניו ועל כל גוויליו וייעיותיו - מוזר נראה לו, חדש וזר, ואם כי היופי צד אותו האור קסם לו - עוד להס במראות רחוקים, לבו עוד רוגש לזכר התמול שם ספג את האיר וצללי היער וצרור הערבות כי חלוי מותני פרחו ומדברות שלג, עד אשר התחיל במלאכה לסתת אבנים ולסלול כבישים והרגיש את התמירה והת וודע לה לאחר ההתנכרות הארוכה, זהו וודויו הנפשי ב"יובל העגלונים", שירתו של שמעוני אינה מחדשת, אנה מקעקעת יסודות כי אין דרכו בין סוללי נתיבות חדשים, אולם יש בה תורה מוסר והרגשה הממלאה את כל צפונות ישותך: להיות עו כששמי הכוכבים, מעל לך וחוק המוסר בקר בן צו קאנסי זה משמש נר לרג

לע הוא חוזר ונשנה בשיריו, ימים המה שמי ירושלים מהשמים בקניגס ברג של קאנס ואף בקשר להצו ה מוחלט של קנס גורס המשורר, כי הצו הוא, להיות ער בתכלית ולהבי חין כל צליל ורחש פי איוב בשער ושדות עולים באש.

דוד שמעוני אינו מסתפק בשירה סתם, הוא גם מורה הלכה: ב"מצבה" זו האידיליה למופת, הוא מעלה את הפרוטוטיפוס כתרילא המלמדו פרק בתורת ארץ ישראל, תורת לשקושת ה צוים המוסריים: התאחות, התפקות במוטט והתמדה, כי חייב אדם להת ערוה בקרקע, ובשרשי צפרניו ולהס תפק בפת לחם הרבה, ולראות את עצמו כאילו עובר הוא עם אורחה עייסה בשימון, והצו השלישי - התמדה, יומם ולילה להמשיך במאמץ ולא לעשותו פלסתר, כי כמה וכמה סממנים לקטורה ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה.

דוד שמעוני הוא משורר החדש ששרשי התמול עוד חרותים על לר חות לבו, האמת והאמנות כרוכים אצ לו ורקומים במסכת אחת, כשם שהיא מסתופף נצלם של העגלונים ושמרי הלילה ככרם, יך הוא מאזין לנגון המשתפך של מקובלים בצפת, שלב ישר מעולם הנגלה למחוזו הסמיר והאחכסיה.

אגדות צפת מספרות על צדת מקר פלים עטופי יז ותעלומה המצפים לבוא הגאולה, עניניהם משוללהבות, לבם פתוח, אך לפתע האריי מתייפה: אלזו הייתם ממחרים חשים, אלזו לא זכרתם ידים ונשים, היו מיד כל ישראל נגאלים - נוגים יאנקו בדם המקובלים. הזמר נמשך והעצב הוא הבוקע, בכמה תרדת קודש לוחסיה שורותיו: דוד שמעוני גורס את "המה" את המציאות במלא העין, את השרשיות הארצישראלית וקצוץ נסיעות הנכר, הוא עבר את הגבול וכל התייסקיה שלו נעוצה כחאור ההתדפקות על מסתן המולדת ובמאבק ראשית ימי הכיבוש.

דוד שמעוני ער למנגינת הזמן, הוא בעממיותו שתול באדמה זו כחלק בלתי נפרד, כנסע אבעי, כי אף על פי כן ולמרות הכל - ארץ יש ראל" - אמונה עד תום, זכורים עוד ימי המאורעות ושירי המשורר באותה שעה, השיר על ה נהג העברי הרוכב דרך הר וגיא, שבילים ונתיבים על אף האש מן המארב, או השיר על יואש ויצחק - שירה האמונה במחר, ד. שמעוני ידע את נפש העם, הוא הלהיב, דרבן ו מצא את דופק הזמן.

באחת מרשימותיו "בחשאי" הוא מבחין ארבע מדרגות בשירה יהו: דומם, צומח, חי, מדבר, ורק המדרגה הרביעית היא הראויה לשם שירה, תפקידו של המשורר - כותב ד. שמעוני - לא רק להשוף את נפשו לקוראיו כי אם לגלות את נפשם הם. כלומר - הוא צריך לשמש אס פקלדיה למחשבותיהם, כי שירה אין משמעותה בסוי העצמי כי אם גם ובעיקר לדובב שפתי האלמים, לפ צא את הצנור לגילוי נפש הזולת, ואין ספק שד. שמעוני סייע לא במעט להעמיק את הכרתנו החינוכית הלאר מית בפינת ארץ זו, לאהבה ולטפחה, ולמצא את הניב המסור הנאמן להד הימים.

שירה אקטואלית זו ותגובה נמר צת זו מעידים על צער היחיד שהשר אה הסעירה את דמו ותוא זועק, שירה זו - החיים חייבות, כי שירה זוהי תמצית, סוף פסוק, לטוש אחרת, ה עובר דרך תהליכים 15 מיים, ואנו הנמקים בכור ההיתוך - האם הגענו כבר עד כדי יכולת להביע את אשר עם לבנו? האם לא תדהמה אפסה את כיתנו ואנו הלומי השואה ומוכי המ הון עומדים חסרי ישע, עד היום הזה?

אילן רב פארות בשדה הסיפרות הוא דוד שמעוני על רב גזויותו, החל בשיר לירי פואימה, רומן, וכלה בתרגום וסטירה, כבר עם ראשית צע דיו התלבט באיחוס ושאל שאלות בככשונו של עולם, כי הוא ידע: "שוא הסאון ונצחי הוא רק דמי ה מוות, אש חיים היש תכבה, אש מוות אלמת לנצח תגיה" (בין השמשות), ספקנות ויאוש שהיא מנת חלקו של

כל משורר צעיר פקדה גם אותו והוא עורר שאלות יסור, "אשת איוב" תודה על האמת, מהר הרת על תכלית מעשיו של הקב"ה, דק אחרי הפסימיות התגלתה תרומת טיקה של עולם מדומה של פריחה שלא היתה, של סבל הדור, חיים שניה בהם מן הרפו יותר מהגלוי והרא קורא.

משוח סחר בוא מתחום מעמקי ישושה גבי לך לראש מאויו ואז תחכה נא לדור שכולו וכאי או כולו חייב" (בצורת)

ורק בהגיעו למסלול האידיליה - זו גולה הכותרת ביצירתו - מצא בה סדות לנפשו הצמאה, בה טבע ואדם כרוכים יחדו, וכך הוא מעלה אותם על נס, בהבליטו את גבורי חדרה הסהורים יחד עם תפלת הלחש של צמרות היער לעה ערב.

אמנם, גם בדבר האידיליה קיים היה ויכות, האמנם צורה פיוסית זו היא שיפולה לבטא את אשר עם לבנו, הן מורכבים אנו כל כך, טרופי עצי כים מדי, ואיככה נשיר את שיר ה שלוחה השאננות? אולם כבר כתב פ. לחובר שהאידיליה במבחר דוגמי אותיה אינה שלוח מתוקה אלא אי בחיים, שיפיים לא מלבר אלא מלגו, והאידיליה היא שמרימה על נס את הנפשיות הזאת וחוגגת אותה בצורה הקלאסית של האפוס הקלאסי.

השירה האידיית בגולה אשר החימי טיקה שלה נבעה מהחור הספציפי ה גלותי היתה נשילת שורש ארצי וכל מבניה היה סוציאלי בעיקר, כי הת הלכה בינות סמסוח העוני והדלות ונשמח לתוכה את אוריה המיוחד, אי לם עם שדוד המערכות בישראל, ב אביב הריניסאנסי רכשה הספרות יז עברית גם את הבסיס את הקרקע מתחת לרגליה, ודוד שמעוני היה אחד ממבשריה הראשונים אשר נקר דת המולדת היא הרישא והיסוא בי שירתו.